

References

1. Borisenko O. V. (2018). Modul'naya tekhnologiya razvitiya koordinatsionnykh sposobnostey yunyykh dzyudoistov na sportivno-ozdorovitel'nom etape [Modular technology of development of coordination skills of young judo players at the sports and improving stage]. Author's abstract. dis. for obtaining a scientific degree of the candidate of pedagogical sciences: speciality. 13.00.04, 21 p.
2. Goncharov V.S. (2005). Psikhologiya proyektirovaniya kognitivnogo razvitiya [Design psychology of cognitive development]. Kurgan state university publishing house, 235 p.
3. Danilova N.N. (2007). Psykhofyziologiya [Psychophysiology]. Moscow: Aspect Press, 365p.
4. Koltsova M.M. (1979). Dvigatel'naya aktivnost' i razvitiye funktsiy mozga rebenka (rol' dvigatel'nogo analizatora v formirovaniy vysshey nervnoy deyatel'nosti) [Motor activity and development of the brain functions of the child (the role of the motor analyzer in the formation of higher nervous activity)]. Moscow: Pedagogy, 79 p.
5. Komova E.I. (2010). Kognitivnoye razvitiye rebenka kak usloviye razvitiya yego lichnosti [Cognitive development of a child as a condition for the development of his personality]. RUDN Journal, Psychology and Pedagogy Series. №4, 51-55 p.
6. Lichman N. M. (2018). Kineziologiya yak zasib rozvytku movlennya ta intelektual'nykh zdibnostey ditey z osoblyvymy osvithnyimi potrebamy [Kinesiology as a means of developing speech and intellectual abilities of children with special educational needs]. Logoped. №6, 12-16 p.
7. Nikitushkin V. G. (2010). Mnogoletnyaya podgotovka yunyykh sportsmenov. [Long-term training of young athletes]. Moscow: Physical Education, 240 p.
8. Sichko N.O. Aktivizatsiya mezhpolutsharnogo vzaimodeystviya kory golovnogo mozga kak osnova uspeshnogo obucheniya i vospitaniya podrastayushchego pokoleniya [Intensification of interhemispheric interaction of the cerebral cortex as the basis for successful training and education of the younger generation]. Retrieved from <https://cyberleninka.ru/article/n/aktivizatsiya-mezhpolutsharnogo-vzaimodeystviya-kory-golovnogo-mozga-kak-osnova-uspeshnogo-obucheniya-i-vospitaniya-podrastayushchego/viewer>
9. Hamdulina G. F., & Latypov I.K. (2017). Teoreticheskiye aspekty podgotovki yunyykh dzyudoistov 6-9 let v sportivno-ozdorovitel'nykh gruppakh sportivnoy shkoly [Theoretical aspects of training young judokas 6-9 years old in sports and fitness groups of a sports school]. Pedagogical-psychological and biomedical problems of physical education and sport, 110-118 p.
10. Khomenko B.G., & Didkov O.M. (2004). Anatomiya i fiziologiya dytyachoho orhanizmu [Anatomy and physiology of a child's body]. Kyiv NPU: im. Drahomanova, 373 p.
11. Shanina G.E. (2000). Sovremennyye metody korrektsii narusheniy mezhpolutsharnogo vzaimodeystviya i funktsiy obucheniya [Modern methods of correction of disorders of interhemispheric interaction and learning functions]. International Medical Journal, 546-548 p.

УДК 378:796.26

Лозовий А. Л.,
міжнародний експерт 8 рівня EQF,
Українська Академія Будо і Спортивних Єдиноборств, м. Суми
Сергієнко В. М.,
доктор наук з фізичного виховання та спорту, доцент,
Сумський державний університет, м. Суми

ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ ВИЗНАННЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ НА ПРИКЛАДІ СПОРТИВНОГО КАРАТЕ

Розглянуто спільний проєкт Європейської навчально-сертифікаційної академії (EurEthICS ETSIA) та Української Академії Будо і Спортивних Єдиноборств (УАБСЕ) з метою формування 8-рівневої національної кваліфікаційної рамки (NQF) для оцінювання рівня професійної компетентності спортсменів і тренерів в спортивному карате та присвоєння їм відповідного рівня кваліфікації в Україні. Визначено принципи французької системи визнання компетентності на основі неформальної та інформальної освіти (VAE), як складової частини у формуванні національної кваліфікаційної рамки (NQF). Обґрунтовано можливість використання окремих реалій пострадянської системи організації фізичної культури і спорту під час формування професійної кваліфікаційної рамки для спортивного карате та запропоновані першочергові кроки для приведення їх до європейських вимог.

Ключові слова: карате, спортивна кваліфікація, ранги змагань, професійна компетентність, неформальна освіта, сертифікація.

Лозовой А. Л., Сергиенко В. Н. Перспективы внедрения в Украине европейской системы признания неформального и информального образования на примере спортивного каратэ. Рассмотрен совместный проект Европейской учебно-сертификационной академии (EurEthICS ETSIA) и Украинской Академии Будо и Спортивных Единоборств (УАБСЕ) с целью формирования 8-уровневой национальной квалификационной рамки (NQF) для оценки профессиональной компетентности спортсменов и тренеров в спортивном каратэ и присвоения им соответствующего уровня квалификации в Украине. Определены принципы французской системы признания компетентности на основе неформальной и информального образования (VAE), как составной части в формировании

національної кваліфікаційної рамки (NQF). Обоснована можливість використання окремих реалій постсоветської системи організації фізичної культури і спорту при формуванні професійної кваліфікаційної рамки для спортивного каратэ і пропонуються первоочередні кроки для приведення їх до європейських вимог.

Ключеві слова: каратэ, спортивна кваліфікація, ранги змагань, професійна компетентність, неформальна освіта, сертифікація.

Lozovyy A., Sergienko V. Prospects for implementation of the European system of recognition of non-formal and informal education in Ukraine on the example of sports karate. A joint project of the European Training and Certification Academy (EurEthICS ETSIA) and the Ukrainian Academy of Budo and Martial Sports (UABMS) is considered with the aim of forming an 8-level national qualification framework (NQF) to assess the level of professional competence and qualifications of athletes and coaches in Ukraine. The principles of the French system of recognition of competence based on non-formal and informal education (VAE) are identified as an integral part in the formation of the national qualifications framework NQF. The possibility of using some of the realities of the post-Soviet system of organization of physical culture and sports in forming a professional qualification framework for sports karate is substantiated and the first steps to bring them to European requirements are proposed. It was determined, in the VAE procedure of recognizing the professional competence according to NQF in the educational sector B, the most relevant and informative indicators for athletes are: confirmed continuing sport experience and the results of participation in competitions of the different rank. In the VAE procedure for coaches the most relevant and informative indicators are: long experience as a sports coach, the best sports achievement of his students and assignment of a state coaching category. The Unified Sports Classification of Ukraine cannot be offered for NQF as the indicator of professional competence, as it conflicts with some concepts and requirements of the European Union.

Keywords: karate, sports qualification, competition ranks, professional competence, non-formal education, certification.

Постановка проблеми. Одним із завдань запровадження європейських стандартів освіти в Україні є формування системи визнання та узаконення результатів неформальної та інформальної освіти, отриманої від навчання за професійними програмами зацікавлених організацій різного статусу, а також отриманої у результаті самоосвіти та попереднього практичного досвіду. В Європейському Союзі подібне підтвердження здійснюється за процедурою визнання VAE (Validation des Acquis de l'Expérience), законодавчо впровадженою у Франції ще в 2002 році і поширеною в Європейському Союзі згідно до рекомендацій Ради ЄС від 20 грудня 2012 року [9; 10]. VAE дозволяє зацікавленим особам отримати для професійних цілей сертифікат про підтвердження повної чи часткової кваліфікації на основі VET (Vocational Education and Training) – результатів професійного навчання та/або підтвердженого досвіду, здобутого від діяльності в якості найманого працівника, дрібного підприємця, фермера, тощо), добровільного працівника в спілках, асоціаціях тощо, також у якості волонтера в інших організаціях чи посадової особи в органах самоуправління, за умови, що запитувана сертифікація має прямий зв'язок із їх попереднім досвідом [2].

В Україні визнання неформальної та інформальної освіти передбачається Законом «Про освіту» від 28 вересня 2017 року № 1556-18 [4, ст. 8], однак результати такої освіти поки залишаються поза увагою держави. VAE не є структурованою та інтегрованою в загальну систему освіти, не має також тісного зв'язку з рівнями Національної рамки кваліфікацій, а механізм практичної реалізації тільки формуються, що не визначено законодавством. Формування та запровадження процедури VAE є актуальною для України з точки зору активізації інтеграції в європейський освітній простір.

Мета дослідження полягала у визначенні відповідних та інформативних результатів неформальної та інформальної професійної освіти (VET), що може визначати рівень фахової компетентності осіб, які займаються каратэ в Україні з присвоєнням кваліфікації за 8-рівневою рамкою NQF.

Завдання дослідження – виявлення пріоритетних показників VET для освітнього сектора В – підготовка до спортивних змагань.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для розгляду обрано професії, що віднесені до компетенції Європейської навчально-сертифікаційної академії EurEthICS ETSIA (European Education Through Inter Cultural Studies and Sport Education Through Sport Instructors Association), якій ЄС делегував право на сертифікацію освітніх послуг в спорті, та Української Академії Будо і Спортивних Єдиноборств (УАБСЕ), як українського філіалу EurEthICS ETSIA, а саме: освітній сектор А – майстер / інструктор з бойових мистецтв (Будо); освітній сектор В – спортсмен / тренер зі спортивних єдиноборств [8]. За класифікатором видів економічної діяльності в Україні (КВЕД) навчання спортивному та стильовому каратэ віднесені до одного класу 85.51 – «освіта в сфері спорту і відпочинку», але як окремі види діяльності, відповідно: «спортивне навчання» та «навчання бойовим єдиноборствам» – що вказує на їх спорідненість і одночасно відмінність між собою, також узгоджується з позицією EurEthICS ETSIA. Оскільки ці професії тісно пов'язані, фахівці з каратэ можуть підтверджувати рівень кваліфікації одночасно у двох освітніх секторах [4]. У процесі дослідження були використані скорочення і терміни в такому трактуванні: національна кваліфікаційна рамка (NQF), що приведена до вимог 8-рівневої; європейська кваліфікаційна рамка (EQF); спортивна дисципліна «стильове (традиційне) каратэ» – змагання за правилами одного з традиційних стилів каратэ; спортивна дисципліна «генеральне (загальне) каратэ» – змагання за уніфікованими правилами, прийнятними для різних стилів каратэ. Ці терміни були використані в рекомендаціях МОК від 1993 року відносно уніфікації каратэ для включення його до програми Олімпійський Ігор. У запропонованій EurEthICS ETSIA структурі EQF для визначення кваліфікації працівника рівень формальної освіти та еквівалентний професійний досвід, що підтверджений VAE, розглядаються як рівнозначні. Важливим показником підтвердження 8 рівня EQF є міжнародне та/або національне визнання

діяльності працівника, а також його видатний внесок у професійну сферу [8]. У ході дослідження розглянуто результати VET, які використовуються в процедурі VAE в ЄС, та здійснено пошук їх аналогів в Україні з метою формування національної процедури для стильового і генерального карате. Визначення пріоритетних показників VET базувалося на таких вимогах: 1) адекватність оцінки спеціальної компетентності (фахові знання, уміння і навички) та інтегральної компетентності (досвід від багаторічної фахової діяльності, втілений в спортивні результати); 2) відповідність вимогам EQF та їх сприйняття в ЄС.

В Україні показниками професійної кваліфікації спортсменів і тренерів є вимоги Єдиної спортивної класифікації України – ЄСКУ [5] та система атестації тренерів-викладачів [7], які відносяться до компетенції Міністерства культури, молоді та спорту України згідно Закону України «Про фізичну культуру і спорт» [2]. За вимогами ЄСКУ присвоєння спортивних розрядів і звань із карате та інших єдиноборств відбувається на підставі зайнятих місць у змаганнях різного рівня, що в цілому співпадає з європейською практикою визначення кваліфікації спортсмена. Однак, переможець змагань за нормами ЄСКУ може отримати відмову у присвоєнні розряду чи звання, якщо не будуть виконані додаткові умови, в тому числі ті які від нього не залежать, і на які спортсмен не може впливати з об'єктивних причин. Деякі з них розглянуто нижче.

1. ЄСКУ поширюється тільки на види спорту, що офіційно визнані в Україні, незалежно від їх визнання і поширення в світі. Нині діючий порядок визнання видів спорту [6] не оцінює власне вид спорту, тобто об'єкт спортивної діяльності, з точки зору його безпеки та гуманності, чого вимагає Закон України «Про фізичну культуру і спорт» [2, ст.39]. Рішення про визнання чи відмову приймається на підставі оцінки спортивної федерації з виду спорту, тобто суб'єкту спортивної діяльності. У разі відмови не тільки порушуються права людини за статтею 23 Конституції України, а й виникають умови для непрямой дискримінації та утисків федерації та її членів, визначених Законом України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» [1, ст.2, ст.6].

2. Приводом для відмови у присвоєнні розрядів і звань є недостатнє представництво країн чи областей у конкретній категорії змагань. Тобто спортсмен стає заручником проблем іншого регіону: недостатній розвиток виду спорту, відсутність спортсменів в категорії чи фінансові проблеми.

3. Невиправдано ускладнені форми доведення факту участі в змаганнях і зайнятого місця, такі як вимога надання оригіналів чи завірених копій робочих протоколів, може стати причиною відмови у присвоєнні розряду чи звання.

При формуванні професійної NQF для спортсменів та тренерів з карате для підвищення об'єктивності оцінки результатів змагань пропонується розподіл змагань за рангами з урахуванням поширення виду спорту в Європі та світі (табл. 1).

Таблиця 1

Ранги міжнародних та національних змагань з карате

Ранги	Змагання
1 ранг	• Чемпіонати та кубки світу з стильового чи генерального карате, які проводять визнані всесвітні федерації (постійне членство 98 і більше держав).
2 ранг	• Чемпіонати та кубки світу з стильового чи генерального карате, які проводять визнані всесвітні федерації (постійне членство менше 98 держав); • Чемпіонати та кубки Європи з стильового чи генерального карате, які проводять визнані європейські федерації (постійне членство 26 і більше держав).
3 ранг	• Чемпіонати та кубки Європи з стильового чи генерального карате, які проводять визнані європейські федерації (постійне членство менше 26 держав); • Відкриті міжнародні турніри з стильового чи генерального карате за участю представників 15 і більше держав, які проводяться на регулярній основі
4 ранг	• Чемпіонати та кубки України з визнаних в світі версій стильового чи генерального карате
5 ранг	• Чемпіонати та кубки областей і міста Київ з визнаних в світі версій стильового чи генерального карате • Відкриті всеукраїнські турніри з визнаних в світі версій карате за участю представників 10 і більше областей, які проводяться на регулярній основі
6 ранг	• Чемпіонати та кубки міст і районів з визнаних в світі версій стильового чи генерального карате • Відкриті регіональні турніри з визнаних в світі версій карате, які проводяться на регулярній основі

Як критерій рівня змагань пропонується кількість постійних членів відповідної федерації з числа незалежних і визнаних держав: більше або менше половини від загальної кількості. Станом на 2019 рік в світі існує 195 незалежних держав, в Європі – 50. Тобто, половина плюс для світу становить 98 держав, для Європи 26 держав.

В Європі завоювання призового місця в офіційних змаганнях є самодостатнім показником майстерності, що не потребує якогось додаткового підтвердження, як очевидний, публічно звершений факт. Класифікації подібні ЄСКУ, які існували в країнах соціалістичного табору, були відмінні одразу після його розпаду, як не відповідні європейським принципам. Виходячи з того, що присвоєння спортивних розрядів не має аналогів в ЄС і дублює оцінку спортивних результатів, а ЄСКУ не забезпечує доступності і справедливості для всіх спортсменів, розряди не можуть об'єктивно визначати компетентність спортсмена з точки зору EQF. У той же час, деякі почесні звання за ЄСКУ можуть бути віднесені до відповідного рівня NQF, як додатковий показник, що відображає суспільне визнання результатів діяльності спортсмена. Для визначення фахової компетентності спортсменів за 8-рівневою структурою професійної NQF, запропоновано такий розподіл результатів змагань різного рангу для їх визнання за процедурою VAE (табл. 2).

Таблиця 2

Показники рівня професійної NQF з карате за результатами змагань відповідного рангу

Рівні професійної NQF для УАБСЄ		Ранг спортивних змагань					
		1	2	3	4	5	6
8	ЕЛІТНИЙ ТРЕНЕР / СПОРТСМЕН СТИЛЬОВОГО АБО ГЕНЕРАЛЬНОГО КАРАТЕ (міжнародний рівень)	1–3 місце	–	–	–	–	–
7	ГОЛОВНИЙ ТРЕНЕР / СПОРТСМЕН СТИЛЬОВОГО АБО ГЕНЕРАЛЬНОГО КАРАТЕ (міжнародний рівень)	4–8 місце	1–3 місце	–	–	–	–
6	СТАРШИЙ ТРЕНЕР / СПОРТСМЕН СТИЛЬОВОГО АБО ГЕНЕРАЛЬНОГО КАРАТЕ (міжнародний рівень)	учас-ник	4–8 місце	–3 місце	–	–	–
5	ТРЕНЕР / СПОРТСМЕН СТИЛЬОВОГО АБО ГЕНЕРАЛЬНОГО КАРАТЕ (міжнародний рівень)	–	учас-ник	–8 місце	1–3 місце	–	–
4	ТРЕНЕР / СПОРТСМЕН З КАРАТЕ (національний рівень)	–	–	учас-ник	4–8 місце	1–3 місце	–
3	ТРЕНЕР / СПОРТСМЕН З КАРАТЕ (регіональний рівень)	–	–	–	учас-ник	4–8 місце	1–3 місце
2	ТРЕНЕР-СТАЖЕР / СПОРТСМЕН З КАРАТЕ (клубний рівень)	–	–	–	–	учас-ник	4–8 місце
1	АСИСТЕНТ ТРЕНЕРА / СПОРТСМЕН З КАРАТЕ (клубний рівень)	–	–	–	–	–	учас-ник

Процедура присвоєння вищої, першої та другої категорії тренера-викладача згідно «Порядку проведення атестації тренерів» [7] має багато характерних ознак VAE, може бути адаптована до європейських реалій і, наряду зі спортивними досягненнями учнів, складатиме основу NQF для тренерів із стильового і генерального карате. Обов'язкове проходження курсів підвищення кваліфікації для присвоєння тренерської категорії відповідає принципу освіти протягом життя, визначення рівня категорії не через ЄСКУ, а безпосередньо за спортивними досягненнями учнів, повністю відповідають європейським принципам.

Висновки. 1. За процедурою VAE для визнання рівня професійної та інтегральної компетентності спортсменів за NQF в освітньому секторі В, найбільш відповідними й інформативними показниками VET є підтверджений безперервний стаж занять даним видом спорту та результати участі в змаганнях з урахуванням їх рангу.

2. У процедурі VAE для визнання рівня професійної та інтегральної компетентності тренерів за NQF в освітньому секторі В, найбільш відповідними й інформативними показниками VET виступають підтверджений безперервний стаж тренерської діяльності в даному виді спорту, спортивні результати учнів та державна категорія тренера-викладача.

3. Додатковими показниками кваліфікації спортсменів і тренерів можуть бути почесні звання відповідно: Заслужений майстер спорту України та Заслужений тренер України, присвоєні на знак суспільного визнання результатів багаторічної успішної діяльності.

4. Порядок визнання видів спорту в Україні та ЄСКУ, що мають скоріше обмежуючу, ніж стимулюючу спрямованість, потребують реформування для приведення їх до вимог ЄС.

Перспективи подальших досліджень убачаємо у формуванні пакету пропозицій для створення й узаконення в Україні процедури VAE для визнання результатів неформальної та інформальної освіти, як складової частини професійної кваліфікаційної рамки NQF для стильового та генерального карате у відповідності з Рекомендаціями EQF-2017.

Література

1. Закон України "Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні" [Електронний ресурс] // Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5207-17>
2. Закон України "Про фізичну культуру і спорт" [Електронний ресурс] // Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
3. Закон України "Про освіту" [Електронний ресурс] // Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
4. Лозовий А. Л. Визначення показників рівня освіти для експертів стильового і спортивного карате в Україні / А. Л. Лозовий, В. М. Сергієнко // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. – Вип. 11 К. – С. 71–75.
5. "Положення про Єдину спортивну класифікацію України" [Електронний ресурс] // режим доступу <https://http://dsmsu.gov.ua/index/ua/material/12594>
6. "Порядок визнання видів спорту, включення їх до Реєстру визнаних видів спорту в Україні, порядок його ведення" [Електронний ресурс] // Режим доступу <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/material/13816>
7. "Порядок проведення атестації тренерів (тренерів-викладачів)" [Електронний ресурс] // Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0180-14/print>
8. EurEthiCS ETSIA training needs assessment programme for the achievement of the european competence certification eurethics and the registration in the etsia official record, internal EurEthiCS ETSIA (2018). Draft document. – Brussels. – 16 p.
9. The French national qualifications framework (2019). [Electronic resource] CNCP, Access code: <http://www.mcp.cncp.gouv.fr/grand-public/qualificationsFramework>
10. Yolande Fermon (2019) The French legal framework of validation of prior learning. [Electronic resource] VPL Berlin Biennale, 7-8 May 2019, Access code: <https://vplbiennale.org/presentations/entry/464/>

References

1. Law of Ukraine "On Principles of Prevention and Combating Discrimination in Ukraine" [Electronic resource] // Access mode <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5207-17>
2. Law of Ukraine "On Physical Culture and Sport" [Electronic resource] // Access mode <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
3. Law of Ukraine "On Education" [Electronic resource] // Access mode <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
4. Lozovyy A.L., Sergienko V.M. (2019). Definition of educational level indicators for experts of style and sports karate in Ukraine. Scientific journal of MP Dragomanov NPU. Kiev. №. 11 K. S. 71–75.
5. Regulation on the Unified Sports Classification of Ukraine [Electronic resource] // access mode <https://dmsu.gov.ua/index/en/material/12594>
6. "The order of recognition of sports, their inclusion in the Register of recognized sports in Ukraine, the procedure for its conduct" [Electronic resource] // Access mode <http://dmsu.gov.ua/index/en/material/13816>
7. "Procedure for conducting certification of trainers (trainers-trainers)" [Electronic resource] // Access mode <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0180-14/print>
8. EurEthICS ETSIA training needs assessment programme for the achievement of the european competence certification euethics and the registration in the etsia official record, internal EurEthICS ETSIA (2018). Draft document. – Brussels. – 16 p.
9. The French national qualifications framework (2019). [Electronic resource] CNCP, Access code: <http://www.mcp.cnpc.gouv.fr/grand-public/qualificationsFramework>
10. Yolande Fermon (2019) The French legal framework of validation of prior learning. [Electronic resource] VPL Berlin Biennale, 7–8 May 2019, Access code: <https://vplbiennale.org/presentations/entry/464/>

Мишаровський Р.М.,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри футболу,
Марущак М.О.,
кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри футболу,
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова (м. Київ)

ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПІД ЧАС ЗАНЯТЬ ФУТБОЛОМ У ШКОЛІ

У статті проаналізовано і узагальнено науково-методичну літературу щодо особливості організації занять з фізичної підготовки учнів початкових класів під час занять з футболу.

Розкрито можливості реалізації проблеми процесу навчання рухових умінь учнів початкових класів, які тісно пов'язані зі спеціальною фізичною підготовкою і включають спеціально підібрані для даного віку вправи на розвиток різних проявів швидкості, сили, координаційних здібностей та витривалості. Встановлено доцільність навчання вправ для розвитку спеціальних рухових якостей які планувалися вчителем фізичної культури в основній частині уроку у відповідності до характеру фізіологічних зрушень в організмі дитини при розвитку тієї чи іншої якості. Визначено особливості методики фізичної підготовки, організації занять та навчання футболу учнів початкової школи в педагогічній теорії. Виявлено тенденцію до позитивної динаміки формування фізичних якостей учнів 1-4 класів під час навчання гри у футбол на заняттях з фізичної культури.

Ключові слова: учні молодших класів, навчання, урок, фізична культура, футбол.

Р.Н. Мишаровский, М.О. Марущак. Особенности методики физической подготовки младших школьников во время занятий футболом в школе. В статье проанализирована и обобщена научно-методическая литература об особенностях организации занятий по физической подготовке учащихся начальных классов на занятиях по футболу.

Раскрыты возможности реализации проблемы процесса обучения двигательных умений учащихся начальных классов, тесно связанные со специальной физической подготовкой и включают специально подобранные для данного возраста упражнения на развитие различных проявлений быстроты, силы, координационных способностей и выносливости. Установлена целесообразность обучения упражнений для развития специальных двигательных качеств которые планировались учителем физической культуры в основной части урока в соответствии с характером физиологических сдвигов в организме ребенка при развитии того или иного качества. Определены особенности методики физической подготовки, организации занятий и обучения футболу учеников начальной школы в педагогической теории. Выявлена тенденция к положительной динамике формирования физических качеств учащихся 1-4 классов при обучении игры в футбол на занятиях по физической культуре.

Ключевые слова: ученики младших классов, обучение, урок, физическая культура, футбол.

Ruslan Misharovskiy, Marian Marushchak. Features of the methodology of physical training of younger students during football at school. The article analyzes and generalizes the scientific and methodological literature on the peculiarities of organizing physical education classes for elementary school students during football lessons.

Possibilities of realization of a problem of process of training of motor abilities of pupils of elementary classes which